

Αρ. Πρωτ: 27014/ΜΑ

Αθήνα, 19/6/2023

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

Προς:

Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ)

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Αναπλ. Καθ. Α. Δαγούμα

κ. Αντιπροέδρου, Κλάδου Ενέργειας, κ. Δ. Φούρλαρη

Κοιν:

ΥΠΕΝ

Μεσογείων 119,

101 92 Αθήνα

Υπόψη: Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας κ. Π. Κάπρου

Θέμα: «Δημόσια διαβούλευση Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25kVA) κατά το άρθρο 23 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει».

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Με την παρούσα, θα θέλαμε αρχικά να χαιρετίσουμε την πρωτοβουλία της Αρχής να θέσει σε δημόσια διαβούλευση τα προτεινόμενα από αυτήν ρυθμιστικά μέτρα αναφορικά με την μετάβαση της αγοράς στο τακτικό καθεστώς τιμολόγησης μετά τη λήξη ισχύος του άρθ. 138 Ν. 4951/2022, όπως τροποποιημένο ισχύει. Θεωρούμε ότι η εν λόγω πρωτοβουλία κινείται προς τη θετική κατεύθυνση και είναι επιβεβλημένη, για τη διασφάλιση της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού με απώτερο σκοπό την προστασία των καταναλωτών. Σε διαφορετική περίπτωση, ενδεχόμενη υλοποίηση της επιστροφής στο τακτικό καθεστώς τιμολόγησης με μη οργανωμένο και ενιαίο τρόπο από τους Προμηθευτές, θα είχε αρνητικές επιπτώσεις τόσο για τους καταναλωτές όσο και για την ίδια την αγορά. Σε κάθε περίπτωση όμως, η οργάνωση της «εξόδου» από την κρίση δεν πρέπει να αποτελέσει μέσο θέσπισης μόνιμων ρυθμίσεων, καθότι αυτές θα πρέπει να αξιολογούνται διακριτά στο πλαίσιο της συνολικής λειτουργίας και αλληλεπίδρασης των αγορών με προοπτική και σε βάθος χρόνου και όχι υπό το πρίσμα της αντιμετώπισης της λήξης των έκτακτων ρυθμίσεων.

Εν τοις πράγμασι λοιπόν, η θέση της Εταιρείας μας είναι ότι η μετάβαση της αγοράς στο τακτικό καθεστώς τιμολόγησης θα ήταν προτιμότερο να μην πραγματοποιηθεί μέσω θέσπισης ρυθμιστικών μέτρων από την Αρχή Σας, αλλά μέσω νομοθέτησης της διαδικασίας μετάβασης από την Πολιτεία. Η Πολιτεία με τον ίδιο τρόπο που θέσπισε την έναρξη των έκτακτων μέτρων και την υιοθέτηση του νέου τύπου τιμολογίου του άρθ. 138 παρ. 1

του Ν. 4951/2022 (εφεξής «ειδικό τιμολόγιο»), **οφείλει** εκ νέου να θεσπίσει: (α) μεταβατικές διατάξεις που θα επιτρέπουν, -σε αντίθεση με την πρόταση της Αρχής Σας ότι αυτά πρέπει να καταργηθούν από την 1^η Οκτωβρίου καθώς δεν παρέχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση σε σχέση με τη διαμόρφωσή τους στους Καταναλωτές- τη δυνατότητα διατήρησης της προσφοράς του ειδικού τιμολογίου από τους Προμηθευτές, υπό την μοναδική προϋπόθεση ότι ο Πελάτης επιθυμεί να παραμείνει σε αυτό και μάλιστα για όσο χρονικό διάστημα το επιλέγει, (β) την αυτοδίκαιη μετάπτωση των Πελατών που δεν επιθυμούν να παραμείνουν στο ειδικό τιμολόγιο σε ένα τακτικό τιμολόγιο, τα ειδικά χαρακτηριστικά του οποίου θα προσδιορίζονται μέσω των προβλεπόμενων στους Ειδικούς Όρους των Εμπορικών Προγραμμάτων του κάθε Προμηθευτή και (γ) την παρακολούθηση από τη ΡΑΑΕΥ της εφαρμογής των εν λόγω μεταβατικών διατάξεων, ιδίως ως προς τη διαμόρφωση των τιμών, τις συνθήκες ανταγωνισμού και εύρυθμης λειτουργίας των αγορών, καθώς και την τυχόν εμφάνιση καταχρηστικών πρακτικών. Κατά την άποψη της Εταιρείας μας (α) η θέσπιση της μεταβατικής περιόδου συνύπαρξης του ειδικού τιμολογίου με τα κυμαινόμενα τιμολόγια που εφαρμόζουν τη ρήτρα αναπροσαρμογής και (β) η διευκόλυνση της μετάπτωσης των καταναλωτών από τα ειδικά τιμολόγια στα τιμολόγια που εφαρμόζουν είτε ex-ante είτε ex-post τη ρήτρα αναπροσαρμογής, είναι ζωτικής σημασίας για την ομαλή επαναφορά των καταναλωτών στο τακτικό καθεστώς τιμολόγησης. Εξάλλου σύμφωνα και με την πρόταση της Αρχής Σας η περίοδος εφαρμογής του ειδικού τιμολογίου έχει ενδυναμώσει αποδεδειγμένα τους καταναλωτές και έχει συμβάλει στην ενίσχυση της διαφάνειας, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνεται από την ουσιαστική μείωση των παραπόνων που υποβάλλονται στην πλατφόρμα MyRae, καθώς επίσης και των τηλεφωνημάτων που δέχεται το τηλεφωνικό κέντρο της Αρχής όσον αφορά σε ζητήματα διαφάνειας της τιμολόγησης. Συνεπώς, η έξοδος από τα έκτακτα μέτρα διαχείρισης της ενεργειακής κρίσης δεν μπορεί να εκμηδενίσει τη θετική επίδραση που είχαν αυτά στον τελικό καταναλωτή και να καταργήσει την ελευθερία παραμονής στο ειδικό τιμολόγιο από τους καταναλωτές που το επιλέγουν έναντι της υποχρεωτικής μετάπτωσής τους σε ένα κυμαινόμενο τιμολόγιο με ρήτρα αναπροσαρμογής. Η δε διατήρηση του ειδικού τιμολογίου θα δώσει και τη δυνατότητα στην Αρχή Σας να ανακοινώνει με διακριτό Πίνακα, στην αρχή του μήνα, την τελική χρέωση που προκύπτει από την εφαρμογή του εν λόγω τιμολογίου στα διάφορα Εμπορικά Προγράμματα των Προμηθευτών, η οποία σε περίπτωση κατάργησής τους -όπως αναπτύσσουμε στη συνέχεια της Επιστολής μας- είναι ιδιαίτερα επισφαλής και θέτει θέματα ανταγωνισμού.

Ως προς τα ειδικότερα σημεία του κειμένου της διαβούλευσης, η Εταιρεία μας σημειώνει τα ακόλουθα:

1) Σημείο 1.Ε.

Σύμφωνα με την Αρχή σας, «Εφόσον δεν τεθούν σε ισχύ, κατόπιν νομοθετικής πρωτοβουλίας, ειδικοί όροι που θα αφορούν στη μετάβαση – μετάπτωση των καταναλωτών, οποιαδήποτε υπαγωγή Πελάτη σε προϊόν Προμηθευτή προϋποθέτει την συναίνεσή του, η οποία αποτυπώνεται με την υπογραφή σχετικής Σύμβασης Προμήθειας.»

Η ανωτέρω **γενική διατύπωση** της Αρχής ότι «οποιαδήποτε υπαγωγή Πελάτη σε προϊόν Προμηθευτή προϋποθέτει την [...] υπογραφή σχετικής Σύμβασης Προμήθειας» εκτιμούμε ότι δεν ερείδεται στις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και αποφάσεις, ενώ αντιθέτως θεσπίζει **μία νέα υποχρέωση για τους Προμηθευτές και τους Πελάτες**, η οποία θα πρέπει να αξιολογηθεί ως προς τις τεχνικές λεπτομέρειες και τις υποπεριπτώσεις που τη διαμορφώνουν στο πλαίσιο νέας, διακριτής Δημόσιας Διαβούλευσης για την αναθεώρηση του Κώδικα, δοθέντος ότι μεταβάλλει ριζικά την έως σήμερα διαχείριση της συμβατικής σχέσης των Προμηθευτών με τους Πελάτες που εκπροσωπούν, όπως αυτή προβλέπεται στις ισχύουσες διατάξεις του

Κώδικα Προμήθειας και ορίζεται στους Όρους των εμπορικών προγραμμάτων/προϊόντων των Προμηθευτών.

Από την μέχρι σήμερα υλοποίηση των διατάξεων του ΚΠΗΕ, η πρακτική εμπειρία έχει δείξει ότι η απαίτηση για υπογραφή Σύμβασης Προμήθειας αφορά μόνο στην περίπτωση που ο Πελάτης υπάγεται **για πρώτη φορά** σε προϊόν του εκάστοτε Προμηθευτή και όχι στην περίπτωση που ο Πελάτης παραμένει στον ίδιο Προμηθευτή και αλλάζει εμπορικό πρόγραμμα/προϊόν επειδή έληξε η διάρκεια ισχύος του εμπορικού προγράμματος/προϊόντος στο οποίο είχε αρχικά υπαχθεί συμβατικά. Οι Προμηθευτές σήμερα δεν ζητούν από τους Πελάτες τους την εκ νέου επιβεβαίωση της ήδη ισχύουσας μεταξύ τους συμβατικής σχέσης κατά τη διάρκεια της εκπροσώπησής τους, παρά τηρούν τις διατάξεις του ΚΠΗΕ σε σχέση με τις υποχρεώσεις προγνωστοποίησης που επιφέρει η τροποποίηση των όρων των εμπορικών προγραμμάτων με τα οποία έχουν αρχικά συμβληθεί, χωρίς μάλιστα να κάνουν ουδεμία διάκριση στη διαδικασία προγνωστοποίησης που ακολουθούν με γνώμονα το αν το εμπορικό πρόγραμμα στο οποίο είχε αρχικά συμβληθεί ο καταναλωτής παραμένει κατά την κρίσιμη στιγμή της τροποποίησης εμπορικά διαθέσιμο ή όχι. Εξάλλου ο Κώδικας Προμήθειας δεν προβλέπει σήμερα, σε οιαδήποτε διάταξη αυτού, διαδικασίες σε σχέση με το “ever greening” των Συμβάσεων Προμήθειας.

Ειδικά τώρα για την περίπτωση της μετάβασης - μετάπτωσης των καταναλωτών κατά τη λήξη της περιόδου των έκτακτων νομοθετικών μέτρων, και εφόσον δεν ορίσει -ως οφείλει όπως αναλυτικά παραθέσαμε στο εισαγωγικό κομμάτι της Επιστολής μας- ο νομοθέτης με ειδικό τρόπο την μετάπτωση των Πελατών, αντίστοιχο με αυτόν που θέσπισε για την μετάπτωσή τους στις διατάξεις των έκτακτων μέτρων τον Αύγουστο του 2022, η **υπαγωγή** τους εκ νέου στο προϊσχύσαν καθεστώς θα πρέπει να είναι σύμφωνη με **το πνεύμα των διατάξεων του ΚΠΗΕ**, αλλά και συγχρόνως **αναλογική** με τον **έκτακτο χαρακτήρα** των νομοθετικών ρυθμίσεων, λαμβάνοντας υπόψη (α) την ανάγκη εφαρμογής αυτών σε σύντομο **χρονικό διάστημα** καθώς και (β) τις **πραγματικές συνθήκες** που επικρατούν στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Ως εκ τούτου, απαίτηση για συλλογή εκ μέρους των Προμηθευτών εκατοντάδων χιλιάδων νέων υπογραφών από **ήδη** συμβεβλημένους Πελάτες τους, για την υπαγωγή-μετάπτωσή τους σε ένα εμπορικό πρόγραμμα/προϊόν, θα οδηγούσε σε αναστάτωση τους Πελάτες, σε υπέρμετρη δυσκολία υλοποίησης τους Προμηθευτές, με, εν τέλει, αμφίβολα αποτελέσματα επιτυχούς εφαρμογής της. Παράλληλα, η δημιουργία της ψευδούς αντίληψης στον Πελάτη-τελικό καταναλωτή ότι δεν έχει ενεργή σύμβαση με τον Προμηθευτή του - ταυτόχρονα με την απουσία ρυθμίσεων στον Κώδικα για την αντιμετώπιση του «ενεργειακού τουρισμού»- θα εντείνουν το φαινόμενο του «ενεργειακού τουρισμού», διογκώνοντας περαιτέρω τις επισφάλειες που αντιμετωπίζουν σήμερα, με αυξητική τάση αυτών, οι εναλλακτικοί (ιδίως) Προμηθευτές.

Δεδομένων των ανωτέρω, θα θέλαμε να ζητήσουμε από την Αρχή Σας να αποδεχθεί **την προγνωστοποίηση στον Πελάτη της υπαγωγής του στο προϊόν του Προμηθευτή μέσω αναλυτικής καταγραφής των τροποποιήσεων** -σύμφωνα και με τα οριζόμενα στον ΚΠΗΕ και στην υπ’ αριθμ. 389/2022 Απόφαση της Αρχής Σας-, ως **ισοδύναμη λύση** με αυτήν της υπογραφής νέας Σύμβασης Προμήθειας. Σε κάθε περίπτωση εξάλλου έχει διασφαλιστεί η αρχή της διαφάνειας, καθώς εάν ο Πελάτης δεν συμφωνεί με τις γνωστοποιηθείσες σε αυτόν τροποποιήσεις, μπορεί να καταγγείλει αζημίως την **ισχύουσα** Σύμβαση Προμήθειας. Η επιβολή της πρόσθετης υποχρέωσης υπογραφής νέας σύμβασης σε αυτή τη χρονική στιγμή, της υποχρεωτικής «εξόδου» από τις ρυθμίσεις των έκτακτων μέτρων δεν εξυπηρετεί, καθ’ οιονδήποτε τρόπο, την προστασία του τελικού καταναλωτή παρά μόνο δυσχεραίνει την ομαλή υπαγωγή του στο τακτικό καθεστώς τιμολόγησης του Προμηθευτή και εν τέλει την μετάβαση στην κανονικότητα.

{ Το παρόν σημείο έχει αφαιρεθεί καθώς εμπεριέχει εμπιστευτικά στοιχεία τα οποία άπτονται σε εμπορικό – επιχειρηματικό απόρρητο}

2) Σημεία 4B και 4Γ

Το σημείο 4 προβαίνει σε διάκριση τεσσάρων (4) κατηγοριών τιμολογίων, που κατά την Αρχή Σας νοείται ότι υφίστανται κατόπιν της λήξης των έκτακτων ρυθμίσεων. Σε σχέση με τη μηνιαία ανάρτηση των προσφερόμενων τιμολογίων και μετά τη λήξη των έκτακτων μέτρων, η Εταιρεία μας θέλει να σημειώσει ότι η ανάρτηση θα πρέπει να πραγματοποιείται όταν υπάρχει ομοιογένεια μεταξύ των δεδομένων που παρουσιάζει ο Πίνακας, καθώς ο Καταναλωτής δεν μπορεί να συγκρίνει μεταξύ των τελικών χρεώσεων των Προμηθευτών που θα επιλέξουν την Ανακοίνωση της Τιμής τους την 1^η ημέρα κάθε μήνα και των μεθοδολογιών προσδιορισμού των Προμηθευτών που θα επιλέξουν την Ανακοίνωση Τιμής μετά τον μήνα εφαρμογής. Η σύγκριση ανόμοιων πληροφοριών είναι πολύπλοκη, ατελέσφορη και δεν γίνεται αντιληπτή από τον «μέσο καταναλωτή», ενώ ταυτόχρονα η ετεροχρονισμένη παροχή της συνολικής πληροφορίας δεν εξυπηρετεί τη διαφάνεια και τον υγιή ανταγωνισμό, στα οποία στοχεύει η πρόταση της Αρχής Σας. Ο κάθε Προμηθευτής θα πρέπει να είναι ελεύθερος να επιλέξει την κατηγορία τιμολογίου που επιθυμεί να προσφέρει στους Πελάτες του, αλλά σε κάθε

περίπτωση, θα πρέπει να προβλέπεται ότι οι Πίνακες θα πρέπει να αναρτώνται από την Αρχή Σας μόνον όταν όλα τα προϊόντα διαθέτουν διαμορφωμένη τελική χρέωση για την αντίστοιχη περίοδο. Αυτό εξάλλου αναδεικνύεται και από την Απόφαση της Αρχής Σας με τίτλο: «Κατευθυντήριες Οδηγίες σχετικά με την αποτύπωση των Χρεώσεων Προμήθειας και της κρατικής επιδότησης μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης στις εμπορικές επικοινωνίες των Προμηθευτών και στους Λογαριασμούς Κατανάλωσης», όπου διατυπώνεται αυτολεξεί ότι “ο τρόπος παρουσίασης της «τελικής τιμής καταναλωτή», καθώς και της επιδότησης μέσω του TEM, επιδρά καθοριστικά στη διαμόρφωση της βούλησης του καταναλωτή για τη σύναψη σύμβασης προμήθειας και, υπό αυτήν την έννοια, συνιστά στοιχείο που δύναται να αναχθεί σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα ή πλεονέκτημα για κάθε Προμηθευτή, κρίνει σκόπιμη και αναγκαία την εναρμόνιση των σχετικών καταχωρίσεων.” Εκ των ανωτέρω καθίσταται απολύτως σαφές ότι μόνο η ανάρτηση της συνολικής πληροφορίας και μάλιστα με ενιαίο τρόπο μπορεί να εξυπηρετήσει τόσο τη διαφάνεια όσο και την επαληθευσσιμότητα των χρεώσεων, την οποία επιδιώκει με τις Αποφάσεις της αλλά και με την παρούσα πρότασή της η Αρχή Σας.

{ Το παρόν σημείο έχει αφαιρεθεί καθώς εμπεριέχει εμπιστευτικά στοιχεία τα οποία άπτονται σε εμπορικό – επιχειρηματικό απόρρητο }

Παραμένουμε στη διάθεσή Σας για την παροχή οποιασδήποτε περαιτέρω διευκρίνισης.

Για την ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.

DocuSigned by:
Meliza Asimakopoulou
ACC67104CCF64D9...

Μελίζα Ασημακοπούλου
Διευθύντρια Ρυθμιστικών Θεμάτων